turnhal ellecom

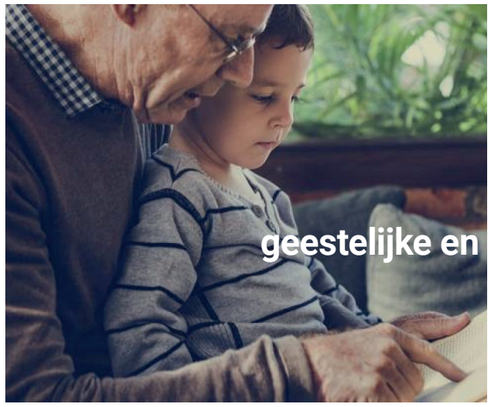

kern	iconische buitenplaats	grootheidswaan	lieu de souffrance	betrokken gemeenschap	bevrijd erfgoed
emotie	intiem, groots en beladen	masculiene elite	wat zou mijn rol zijn?	noblesse oblige	metamorfose
functie	indrukwekkend verblijfsoord	disciplinering	herdenking	historiebewust	sensitief herbestemmen
streven	gebalanceerde herbestemming	maatschappelijke superioriteit	tolerantie	rol in samenleving	humaan verbinden

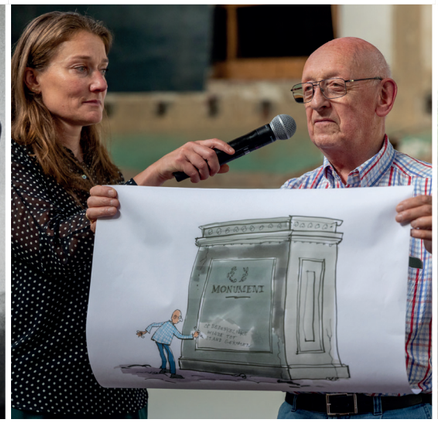

BOEI
RESTAUREREN EN
HERBESTEMMEN VAN
CULTUREEL ERFGOED

turnhal ellecom

De eerste kennismaking met de turnhal is voor de meeste mensen overweldigend. Het gebouw maakt je klein omdat het verrassend groot, open en hoog is. En het nodigt uit als een herberg. Vooral door de rieten kap voelt het warm, gastvrij en uitnodigend. Het pand heeft een donker en een licht verleden. De donkere bladzijden spelen in en na de oorlog toen het onderdeel van een opleidingscentrum van de Nederlandse SS was. In andere tijden was het een vakantiekolonie, een sporthal, een centrum voor asielzoekers en een feest- en concertlocatie met een bijzondere akoestiek. Het iconische pand staat nu leeg, er wordt een nieuwe bestemming voor gezocht.

Erfgoed is altijd verbonden met verhalen. Die gaan over de oprichting en het gebruik van de gebouwen en over de mensen en gemeenschappen die erbij betrokken waren.

Dit profiel laat je kennismaken met de toekomst van de Turnhal Ellecom

De geschiedenis en de traditie waarin die in fasen ontstond kan veel inspiratie bieden voor herbestemming en toekomstig gebruik. Schuldig of dadererfgoed zoals dit, heeft daarin een aparte plaats.

In 1943, nog maar tachtig jaar geleden, opende de turnhal. Bij het voorbereidend werk en de bouw zijn mensen beestachtig behandeld. Het heeft letterlijk enorm veel bloed, zweet en tranen gekost en er zijn direct en indirect mensen aan overleden. Inzet van de training, scholing en disciplinering van de deelnemers was het creëren van een masculiene elite. De mannen, Nederlandse collaborateurs, moesten behendig, taai en hard worden en doordrenkt van de SS gedachtengoed en de nazi ideologie. De vraag hoe deze Nederlanders in de overloperpositie terecht zijn gekomen vraagt ook nu om kritische bezinning. Wat is de verleidelijkheid van onverschillige, ondemocratische en radicale tendensen in de huidige samenleving?

Er zijn mensen die de nare oorlogsverhalen van strijd, pijn en onderdrukking liefst achter zich willen laten. Dit is nog sterker als collaboratie een rol speelt. Anderen zien juist in het belang van vrede en veiligheid reden om ook de donkere verhalen levend te houden. Beladen erfgoed, zo betogen zij, heeft een alarmerende functie,

Dit profiel biedt inspiratie, sturing, toetsing

het laat zien dat we niet dezelfde fouten moeten maken als toen. De herinnering levend houden is bovendien eerbetoon aan de mensen die eronder hebben geleden en aan de mensen die er tegen hebben gevochten.

De turnhal is onderdeel van Ellecom, een kleine betrokken welvarende en progressieve gemeenschap met een sterk historisch bewustzijn. Reflectie op de tweede wereldoorlog speelt een grote rol omdat de wijde omgeving in de WO 2 zwaar is getroffen. Al meteen na de oorlog, toen de turnhal als interneringskamp werd gebruikt, is gekozen

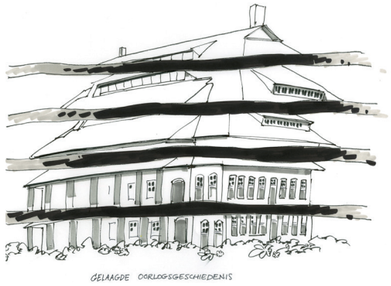

voor een humane aanpak van de geïnterneerden. Men maakte daarmee duidelijk niet dezelfde fouten te willen maken, zich niet te willen verlagen tot de onmenselijke behandeling die in de voorgaande jaren bij de vijand wel gebruikelijk was. Herbestemming van de turnhal moet passen bij dit eigenstandige, wellevende karakter van het dorp en de geschiedenis passend verbinden met een nieuwe, uitnodigende toekomst.

Dit profiel is bedoeld voor iedereen die werkt aan of met de Turnhal Ellecom

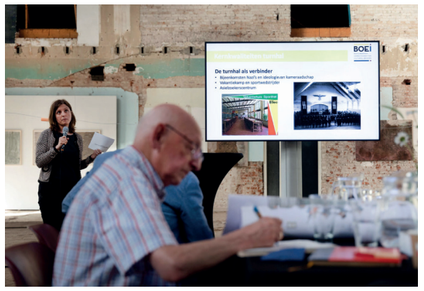

Ook in de gesprekken over de toekomst van de turnhal benadrukken mensen dat het pand een opbouwende, verbindende rol in de samenleving moet gaan spelen. Dit gebeurde overigens eerder al toen het pand was ingericht als asielzoekerscentrum waar vluchtelingen uit Sri Lanka waren gehuisvest. Dit zorgde voor een bijzondere binding met het dorp, vooral via de kinderen die naar de basisschool in het dorp gingen.

Daarom pleiten er nu in de gesprekken mensen voor herbestemming in sport, kunst, cultuur en bezinning. Opnieuw een plek voor fysieke en geestelijke vorming dus, maar nu vrij van enige dwingende

Dit profiel maakt communicatie over de Turnhal Ellecom makkelijker

ideologie. Een educatieve context gericht op de komende generaties en hun toekomst. Met aandacht voor diversiteit, voor kwaliteit van samenleven met anderen en andere culturen, met jong en oud. En met gepaste aandacht voor de historische waarschuwingen waar mensen toe in staat zijn.

Kan een dergelijke metamorfose de turnhal bevrijden uit de beklemming van haar donkere geschiedenis? Kan het dit indrukwekkend gebouw op deze prachtige natuurlijke plek de waardigheid geven die er echt bij past? Kan er een nieuwe passende verbinding met de gemeenschap van Ellecom uit voortkomen? Kan het gebouw toegankelijk blijven, een plek zijn die ook voor publiek beleefbaar is?

En is het organisatorisch levensvatbaar? Kan een dergelijk gebruik de kosten dragen die uit de exploitatie voortkomen? Kan het passen in de gewenste bestemming door de gemeente en kan het voldoen aan alle regelgeving en vergunningen die er op van toepassing zijn? Misschien het belangrijkste: Zijn er ondernemers of maatschappelijke organisaties die in het concept passen, die er zich aan willen verbinden?

Dit profiel verbindt functionele en culturele aspecten

Holland Branding Group
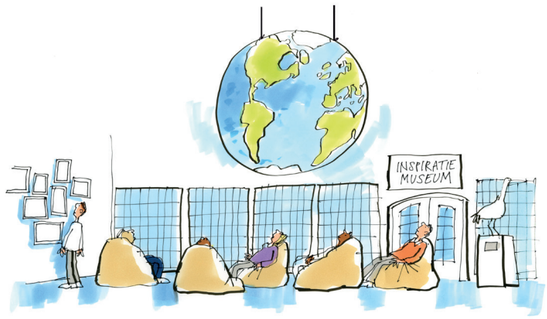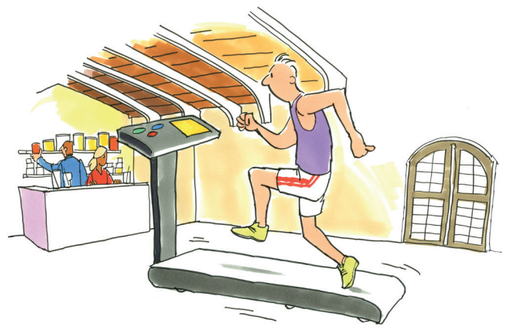
Kernwaarden verbinden waarden, publiek en professionals